

Prediction of Post-Traumatic Growth in Adolescents with Domestic Violence Experience Based on Cognitive Flexibility and Self-Efficacy

Mahsa Kohi Khajaha¹✉ , Masoud Khakpour² , Mahboobe Taher³

1. MSc, Department of Psychology, Shahrood Branch, Islamic Azad University, Shahrood, Iran
2. Department of Counseling and Psychology, Qochan Branch, Islamic Azad University, Qochan, Iran
3. Department of Psychology, Shahrood Branch, Islamic Azad University, Shahrood, Iran

Corresponding Author: Mahsa Kohi Khajaha

E-mail: mahsa.koohi01@gmail.com

Received: 02 October 2024

Revised: 20 October 2024

Accepted: 23 October 2024

Published Online: 1 July 2025

Citation: Kohi Khajaha, M., Khakpour, M. and Taher, M. (2025). Prediction of Post-Traumatic Growth in Adolescents with Domestic Violence Experience Based on Cognitive Flexibility and Self-Efficacy. *Journal of Modern Psychological Researches*, 20(78), 15-26.
doi: [10.22034/jmpr.2024.63807.6457](https://doi.org/10.22034/jmpr.2024.63807.6457)

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: Domestic violence is one of the most common psychosocial problems. Despite its relatively high prevalence in developing societies, further research is needed to identify the factors affecting violence in these societies. At the same time, various findings show that domestic violence has a wide range of negative physical and psychological consequences, such as chronic pain, mood and anxiety symptoms, tendency to substance abuse, poor academic performance, suicidal ideation, and antisocial behaviors. Although women are mainly mentioned as victims of domestic violence, the most vulnerable group affected by this phenomenon are children and adolescents, who are more vulnerable than other segments of society due to their age, and the experience of domestic violence can overshadow their adult lives. Given the importance of promoting mental health, preventing domestic violence, and empowering families, identifying effective psychological factors is essential.

Some researches indicate that the high levels of mood and anxiety symptoms in people who have experienced domestic violence puts them at risk for other psychological harms, including symptoms of post-traumatic stress disorder. Various findings have shown that in individuals such as patients with AIDS, cancer, and COVID-19, that have experienced some degree of growth, lower levels of depression and anxiety symptoms and higher quality of life are observed. Accordingly, in many cases, a person may experience post-traumatic growth after a traumatic event (such as domestic violence) or a specific illness. This phenomenon shows that as a result of trauma, the individual undergoes a transformation and achieves higher performance than before the event.

Although some researchers in Iran have described the consequences of domestic violence, there is very little research on identifying factors affecting post-traumatic growth. No study has directly linked post-traumatic growth and cognitive flexibility in people who have experienced domestic violence, but prior researches suggest that having

characteristics such as cognitive flexibility, helps people adapt to the stresses in life. The findings also show that cognitive flexibility has a significant impact on post-traumatic growth.

Another variable that plays a role in the promotion, process, and outcome of post-traumatic growth is self-efficacy. The findings indicate that self-efficacy plays an effective role in increasing psychosocial adjustment and improves the quality of life of various clinical and normal populations. Individuals with high self-efficacy show more effort and persistence in completing tasks than ones with low self-efficacy. Many theorists also believe that people's self-efficacy changes after a successful experience. Any experience of success or failure will affect self-efficacy. Researchers also believe that increased self-efficacy can also be considered a consequence of growth, with individuals who have experienced post-traumatic growth exhibiting personal power and high levels of self-efficacy. This personal power enables people to feel more in control of situations and cope effectively with events.

Given the lack of prior research, this study aimed to predict post-traumatic growth in adolescents with domestic violence experience based on cognitive flexibility and self-efficacy.

Method: The study employed a correlational design. The statistical population of the research included all adolescents with experience of domestic violence who had registered at Mashhad welfare organization in 2023, from which 180 people were selected through convenience sampling. Demographic information checklist, Post-Traumatic Growth Inventory (Tedeschi & Calhoun, 1996), Cognitive Flexibility Inventory (Dennis & Vander wal, 2010), and General Self-Efficacy Questionnaire (Sherer & Madox, 1982) were used to collect information.

Results: The results of demographic information showed that the mean age was 15.78 years ($SD = 2.64$). The sample was 64% girls (116 participants) and 36% boys (64 participants). Violence types included physical (53%, 96 participants), psychological (33%, 59 participants), and sexual (14%, 25 participants). The results of the research showed that there is a positive and significant correlation between the total score of self-efficacy ($r=0.629$, $p<0.05$), and its dimensions with post-traumatic growth in adolescents who experienced domestic violence. The correlation between the total score of cognitive flexibility ($r=0.589$, $p<0.05$), and each of its dimensions with post-traumatic growth in the sample was positive and significant. Based on the adjusted coefficient of determination, 27% of the variance in post-traumatic growth in the sample was explained by cognitive flexibility scores. Finally, the regression coefficients using the simultaneous method showed that the cognitive flexibility subscales including perceived controllability ($p<0.05$, $\beta=0.174$), perceived justification of behavior ($p<0.05$ and $\beta=0.121$), and perceived alternatives ($p<0.05$, $\beta=0.136$) can predict changes related to posttraumatic growth (Table 1).

Also, based on the adjusted coefficient of determination, 32% of the variance in post-traumatic growth in the sample was explained by self-efficacy. Finally, the regression coefficients using the simultaneous method showed that the self-efficacy subscales including the tendency to initiate behavior ($p<0.05$, $\beta=0.163$), the tendency to complete behavior ($p<0.05$, $\beta=0.187$), and persistence in the face of failure ($p<0.05$, $\beta=0.208$) can predict changes related to post-traumatic growth, and the predictor variables together were able to explain 31% of the variance in the post-traumatic growth score in adolescents with domestic violence experience.

Table 1. Regression Coefficients of Post-Traumatic Growth Based on Predictor Variables

predictor variable	Non-standard coefficients		Standard coefficients	t	p
	B	SE	β		
Constant	43.517	16.176	-	11.207	0.031
perception of controllability	1.599	0.126	0.174	2.514	0.018
understanding the justification of behavior	1.687	0.203	0.121	5.318	0.022
perception of different options	0.634	0.174	0.136	3.523	0.014
initiation of behavior	0.798	0.201	0.163	8.634	0.013
behavior completion	1.463	0.316	0.187	11.792	0.019
persistence	1.475	0.244	0.208	9.306	0.015

Discussion: The results showed a positive and significant correlation between post-traumatic growth in adolescents who experienced domestic violence and cognitive flexibility, and cognitive flexibility was able to explain the variance of the post-traumatic growth score. This finding is consistent with the results of previous studies. It can be inferred that people with higher cognitive flexibility are better able to choose the appropriate coping style in stressful situations. If they can't change the source of stress, they are flexible and consider alternatives. They choose adaptive coping styles when faced with stress because they perceive difficult situations as controllable. Therefore, increasing cognitive flexibility in people facing trauma improves their mood. If an individual can consider difficult situations

understandable and bearable and has the ability to come up with several alternative explanations, they will not suffer from psychological trauma, and if they do suffer, will find it easier to recover, adapt, and grow.

Other results of the study showed that there was a positive and significant correlation between post-traumatic growth in adolescents who experienced domestic violence and self-efficacy, and self-efficacy was able to explain the variance of the posttraumatic growth score. This result was consistent with some previous studies. By citing organismic valuation theory, we can explain the process by which a positive self-efficacy construct leads to posttraumatic growth. According to this model, two consequences of neurosis or post-traumatic stress and the consequence of post-traumatic growth are predictable during exposure to trauma. What puts the individual on the path of post-traumatic growth and causes the individual to externalize their structures in a positive direction is self-efficacy. Self-efficacy, by downplaying the negative effects of psychological stress and moderating helplessness in adverse situations, leads to successful and adaptive coping and facilitates the process of achieving post-traumatic growth. Therefore, if an individual can achieve a satisfactory level of personal competence needs, positive acceptance of change, and tolerance and reappraisal of negative emotions, which are considered characteristics related to self-efficacy, then post-traumatic growth is possible for him/her.

This study also faced limitations that should be considered in generalizing the results. Among the limitations of the present study are the data collection method using a self-report questionnaire and convenience sampling. In future studies, it is suggested that similar research be conducted on different populations and the results be compared in both genders so that the results are more generalizable and the results can be compared with the present study. It is suggested that in future studies, researchers use other data collection methods, including interviews.

KEYWORDS

cognitive flexibility, self-efficacy, domestic violence, post-traumatic growth

فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی

پیش‌بینی رشد پس آسیبی در نوجوانان دارای تجربه خشونت خانگی براساس انعطاف‌پذیری شناختی و خودکارآمدپنداری

مهسا کوهی خواجه‌ها^۱، مسعود خاکپور^۲، محبوبه طاهر^۳

۱. کارشناس ارشد، گروه روانشناسی، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران
۲. گروه مشاوره و روانشناسی، واحد قوچان، دانشگاه آزاد اسلامی، قوچان، ایران
۳. گروه روانشناسی، واحد شاهرود، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران

نویسنده مسئول: مهسا کوهی خواجه‌ها

رایانامه: mahsa.koochi01@gmail.com

استاددهی: کوهی خواجه‌ها، مهسا، خاکپور، مسعود و طاهر، محبوبه. (۱۴۰۴).
پیش‌بینی رشد پس آسیبی در نوجوانان دارای تجربه خشونت خانگی براساس
انعطاف‌پذیری شناختی و خودکارآمدپنداری. *فصلنامه پژوهش‌های نوین
روانشناختی*، ۲۰(۷۸)، ۱۵-۲۶. doi: [10.22034/jmpr.2024.63807.6457](https://doi.org/10.22034/jmpr.2024.63807.6457)

تاریخ دریافت: ۱۱ مهر ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: ۲۹ مهر ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۰۲ آبان ۱۴۰۳

تاریخ انتشار آنلاین: ۱۰ تیر ۱۴۰۴

چکیده

مشخصات مقاله

کلیدواژه‌ها:

این پژوهش باهدف پیش‌بینی رشد پس‌آسیبی در نوجوانان دارای تجربه خشونت خانگی براساس انعطاف‌پذیری شناختی و خودکارآمدپنداری انجام شد. پژوهش از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی نوجوانان با تجربه خشونت خانگی دارای پرونده در بهزیستی مشهد در سال ۱۴۰۲ بود، که از بین آن‌ها و با نمونه‌گیری در دسترس و براساس فرمول پلنت ($M+50 \leq N \leq 8$) تعداد ۱۸۰ نفر انتخاب شد. برای گردآوری اطلاعات از چک‌لیست اطلاعات دموگرافیک-فرم پژوهشگر ساخته از پرسشنامه رشد پس‌آسیبی (تدسچی و کالهن، ۱۹۹۶)، پرسشنامه انعطاف‌پذیری شناختی (دنيس و وندروال، ۲۰۱۰) و پرسشنامه خودکارآمدی عمومی (شرر و مادوکس، ۱۹۸۲) استفاده شد. تحلیل داده‌ها با آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه با نرم‌افزار آماری SPSS-26 انجام شد. نتایج نشان داد که بین خودکارآمدپنداری ($r=0/629$ و $p<0/05$) و هر یک از ابعاد آن با رشد پس‌آسیبی در نوجوانان با تجربه خشونت خانگی، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. این رابطه بین انعطاف‌پذیری شناختی ($r=0/589$ و $p<0/05$) و هر یک از ابعاد آن با رشد پس‌آسیبی در افراد نمونه، مثبت و معنادار بود. نتایج رگرسیون نیز نشان داد که متغیرهای پیش‌بین باهم تبیین ۳۱ درصد از واریانس رشد پس‌آسیبی در نوجوانان با تجربه خشونت خانگی را داشته‌اند. با توجه به نتایج می‌توان استنباط کرد که انعطاف‌پذیری شناختی و خودکارآمدپنداری بر رشد پس‌آسیبی تأثیر دارند و با آموزش و مداخلاتی که شامل بهبود خودکارآمدی و انعطاف‌پذیری شناختی گردند، می‌توان میزان رشد پس‌آسیبی را در نوجوانان با تجربه خشونت خانگی را ارتقا بخشید.

انعطاف‌پذیری شناختی،
خودکارآمدپنداری،
خشونت خانگی، رشد پس
آسیبی

مقدمه

خشونت خانگی^۱ یکی از شایع‌ترین مشکلات روانی-اجتماعی است، که با وجود شیوع نسبتاً بالا در جوامع در حال توسعه، اما در زمینه‌شناسایی عوامل مؤثر بر خشونت در این جوامع، نیاز به بررسی‌های گسترده‌تری وجود دارد (کورتی، استاوریدو^۲ و همکاران، ۲۰۲۳؛ دی‌سیلوا، دارماسیری^۳ و همکاران، ۲۰۲۳). در عین حال، یافته‌های مختلف نشان می‌دهند که خشونت خانگی دارای طیف گسترده‌ای از پیامدهای منفی جسمانی و روان‌شناختی از قبیل سندرم درد مزمن، ابتلای به نشانگان خلقی و اضطرابی، گرایش به سوءمصرف مواد مخدر، عملکرد تحصیلی ضعیف، گرایش به خودکشی و رفتارهای ضداجتماعی است (شوکان-برد، استوکس^۴ و همکاران، ۲۰۲۴؛ مک لئود، اوزتورک^۵ و همکاران، ۲۰۲۴). اگرچه عمدتاً از زنان به عنوان قربانیان خشونت خانگی یاد می‌شود، اما از مهم‌ترین قربانیان این پدیده، کودکان و نوجوانان هستند که با توجه به شرایط سنی آسیب‌پذیرتر از سایر اقشار جامعه بوده و تجربه خشونت خانگی می‌تواند زندگی بزرگ‌سالی آن‌ها را تحت‌الشعاع قرار دهد (حقیقی و فیضی، ۱۴۰۲). بنابراین با وجود ضرورت‌هایی که در زمینه ایجاد سلامت روان، پیشگیری از بروز خشونت خانگی و توانمندسازی خانواده‌ها احساس می‌شود، شناسایی عوامل روان‌شناختی مؤثر در این زمینه می‌تواند راهگشا باشد. یافته نیکولینا و برومبو^۶ (۲۰۲۴) نیز حاکی از آن است که تجربه بالای علائم خلقی و اضطرابی در افراد دارای تجربه خشونت خانگی، آن‌ها را در معرض ابتلای به سایر آسیب‌های روان‌شناختی از جمله علائم اختلال استرس پس از سانحه^۷ قرار می‌دهد.

طبق تعریف راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی-ویرایش پنجم^۸، اختلال استرس پس از سانحه به صورت واکنش‌های حاد روان‌شناختی در برابر رویدادهای سانحه‌آمیز شدید تعریف می‌شود. این واکنش‌ها باید حداقل یک‌ماه به طول بینجامد و با سه علامت عمده تجربه مجدد، اجتناب و بی‌حسی و بیشتر همراه باشد، تا تشخیص این آسیب داده شود (هاکتانیر، استفن-لنز^۹ و همکاران، ۲۰۲۴). با این وجود، در برخی از افراد تجربه حوادث استرس‌زا می‌تواند پیامدهای مثبت جسمانی و روانی نیز داشته باشند (کاپالدی، شعبانیان^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۴). یافته‌های مختلف نشان داده‌اند که در جمعیت‌های گوناگون مانند بیماران مبتلا به ایدز، سرطان و مبتلایان به کووید-۱۹ (پیئا-لندزیون، رزوتک، تسوکایاما^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۴؛ کلپلدی و همکاران، ۲۰۲۴؛ ایلماز-کارامن، یاستیباش-کاپار^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۴) که درجاتی از رشد را تجربه کرده‌اند، نشانگان

افسردگی و اضطراب پایین‌تر و کیفیت زندگی بالاتری مشاهده می‌شود. براین اساس، در بسیاری از مواقع ممکن است پس از این‌که فرد رخداد ناگوار (مانند تجربه خشونت خانگی) و یا بیماری خاصی را تجربه می‌کند، رشد پس‌آسیبی^{۱۳} را تجربه نماید.

اصطلاح رشد پس‌آسیبی که توسط تدسچی و کالهن^{۱۴} (۱۹۹۶) مطرح شد، مربوط به وقوع تغییرات مثبتی است که پس از تلاش برای مقابله با یک رویداد آسیب‌زا رخ می‌دهد. رشد پس‌آسیبی چیزی فراتر از بازگشت به تعادل پس از یک وضعیت آسیب‌زای تجربه شده است. این پدیده نشان می‌دهد که در نتیجه یک موقعیت تجربه شده، فرد دچار نوعی تحول شده و عملکردی بالاتر نسبت به قبل از سانحه پیدا می‌کند (جوهری، اسماعیلی و همکاران، ۱۴۰۰). با وجود اینکه برخی از پژوهشگران در ایران پیامدهای خشونت خانگی در زنان و دختران را بیان داشته‌اند، پژوهش‌ها در خصوص شناسایی عوامل مؤثر بر بهبود و رشد پس‌آسیبی در این افراد بسیار اندک است (حقیقی و فیضی، ۱۴۰۲؛ نجفی قره‌حسینی، یزدانبخش و همکاران، ۱۳۹۹). در بررسی پژوهش‌ها در داخل کشور، پژوهشی که به‌طور مستقیم ارتباط بین رشد پس‌آسیبی با انعطاف‌پذیری شناختی را در افراد با تجربه خشونت خانگی نشان دهد، یافت نشد، اما با توجه به پژوهش‌های پیشین (مانند آیکچ، دپرک^{۱۵} و همکاران، ۲۰۲۴) به نظر می‌رسد، داشتن ویژگی‌هایی مانند انعطاف‌پذیری شناختی^{۱۶} به افراد در سازگاری و مواجهه با تنش‌های موجود در محیط اجتماعی و خانوادگی کمک می‌کند (ماتلاسیویچ، بالاشوف^{۱۷} و همکاران، ۲۰۲۳). کلارک^{۱۸} و همکاران (۲۰۲۴) نیز در پژوهشی نشان دادند که انعطاف‌پذیری شناختی به دلیل کوشش عمدی برای پیگیری پیامدهای مثبت و فعال بودن در این زمینه، رشد پس‌آسیبی را تسهیل می‌کند. اوزوندرا-انل^{۱۹} و همکاران (۲۰۲۳) و گالر^{۲۰} و همکاران (۲۰۲۳) نیز در پژوهش‌های مستقلی نشان دادند که بین انعطاف‌پذیری شناختی با مدیریت هیجانات و رشد پس‌آسیبی در بزرگسالان دارای تجربه تروما و سرطان ارتباط معنی‌داری وجود دارد.

با توجه به تئوری دنیس و وندروال^{۲۱} (۲۰۰۱) انعطاف‌پذیری شناختی مستلزم توانایی برقراری ارتباط با لحظه حال و قدرت متمایزسازی خود از افکار و تجارب درون-روانی است. در واقع، انعطاف‌پذیری شناختی به توانایی افراد برای استفاده از فرصت‌های موقعیت کنونی برای گام برداشتن در راستای اهداف و ارزش‌های درونی با وجود حضور رویدادهای روان‌شناختی چالش‌برانگیز یا ناخواسته (برای نمونه افکار، احساسات، انگیزش‌های بدنی، تصاویر و ...) اشاره دارد (عمرانی، مؤیدی‌مهر و همکاران، ۱۴۰۱). یافته‌ها نیز نشان می‌دهد انعطاف‌پذیری روانی در رشد پس از سانحه تأثیر

12. Yılmaz-Karaman & Yastibaş-Kaçar
13. post traumatic growth (PTG)
14. Tedeschi & Calhoun
15. Aykaç & Direk
16. cognitive flexibility
17. Matlasevych & Balashov
18. Clark
19. Özönder Ünal
20. Güler
21. Dennis & Vander-wal

1. domestic violence
2. Kourti & Stavridou
3. De Silva & Dharmasiri
4. Schucan Bird & Stokes
5. McLeod & Ozturk
6. Nikulina & Brumbaugh
7. post-traumatic stress disorder (PTSD)
8. diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5)
9. Haktanir & Stephen Lenz
10. Capaldi & Shabanian
11. Pięta-Lendzion & Rzeszutek

ذکر شده مبنی بر نقش انعطاف‌پذیری شناختی و باورهای خودکارآمدی بر وضعیت روان‌شناختی مثبت و ارتباط منفی آن‌ها با اختلالات روانی و همچنین، به دلیل اهمیت بررسی رشد پس‌آسیبی در کمک به وضعیت روانی و رفتاری افراد با تجربه خشونت خانگی که در پژوهش‌های قبلی بررسی نشده است، پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی رشد پس‌آسیبی در نوجوانان دارای تجربه خشونت خانگی براساس انعطاف‌پذیری شناختی و خودکارآمدی پنداری انجام شد.

روش

پژوهش حاضر توصیفی-مقطعی و از نوع مطالعات همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی نوجوانان با تجربه خشونت خانگی دارای پرونده در بهزیستی شهر مشهد در سال ۱۴۰۲ بود، که با روش نمونه‌گیری در دسترس و با توجه به فرمول تعیین حجم نمونه پلنت ($N \geq 50 + 8M$) تعداد ۱۸۰ نفر انتخاب شدند.

ابزارهای پژوهش

پرسشنامه رشد پس‌آسیبی^۶: در سال ۱۹۹۶ توسط تدرسچی و کالهن به منظور ارزیابی تغییرات خود-ادراکی فرد مرتبط با حوادث آسیب‌زا تدوین یافته است و دارای ۲۱ سؤال با ۵ زیرمقیاس شامل شیوه‌های مقابله‌ای جدید، ارتباط با دیگران، قدرت شخصی، ارزش زندگی و تغییر معنوی است. هدف از این پرسشنامه ارزیابی پیامدهای روان‌شناختی مثبت توسط افرادی که رویدادی آسیب‌زا را در زندگی خود تجربه کرده‌اند، است. نمره‌گذاری سؤال‌ها در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (گزینه هیچ تغییری را تجربه نکرده‌ام با نمره ۰ تا تغییر زیادی را تجربه کرده‌ام با نمره ۴) انجام می‌شود. سازندگان ابزار، همسانی درونی آن را برابر با ۰/۹۰ و همسانی درونی زیرمقیاس‌ها را با روش ضریب آلفای کرونباخ در دامنه‌ای بین ۰/۶۷ الی ۰/۸۵ گزارش کرده‌اند. همچنین، روایی همزمان این پرسشنامه را برابر با ۰/۲۰- و روایی همگرایی آن را برابر با ۰/۶۱ به دست آورده‌اند. در ایران نیز ضریب آلفای کرونباخ این ابزار برابر با ۰/۹۸ و روایی همگرا و واگرایی پرسشنامه مطلوب گزارش شده است (عمرانی و همکاران، ۱۴۰۱). در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه رشد پس‌آسیبی برابر با ۰/۸۳ محاسبه شد.

پرسشنامه انعطاف‌پذیری شناختی^۷: در سال ۲۰۱۰ توسط دنیس و وندروال به منظور ارزیابی انعطاف‌پذیری شناختی تدوین یافته است و دارای ۲۰ سؤال با ۳ زیرمقیاس شامل میل به درک موقعیت‌های سخت به عنوان موقعیت‌های قابل کنترل (ادراک کنترل‌پذیری)، تولدایی درک چندین توجیه جایگزین برای رویدادهای زندگی و رفتار انسان‌ها (ادراک توجیه رفتار) و

معنی‌دار داشته است. برای مثال، کپللدی و همکاران (۲۰۲۴) در یک پژوهش مرور سیستماتیک نشان دادند بین رشد پس‌آسیبی و کاهش برخی محدودیت‌ها در زندگی مبتلایان به سرطان با میزان انعطاف‌پذیری شناختی ارتباط معنی‌دار بوده است. همچنین، یافته ایکاچ و همکاران (۲۰۲۴) نشان داد نقش انعطاف‌پذیری شناختی بر رشد پس‌آسیبی و رضایت از زندگی در رانندگان با تجربه تصادف شدید مثبت و معنی‌دار بوده است.

متغیر دیگری که در ارتقا، فرایند و پیامد رشد پس‌آسیبی نقش دارد، خودکارآمدی پنداری^۱ است. یافته‌ها حاکی از آن است که خودکارآمدی پنداری در افزایش سازگاری روانی-اجتماعی و بهبود کیفیت زندگی جمعیت‌های مختلف بالینی و عادی نقش مؤثری داشته است (ژانگ، لین^۲ و همکاران، ۲۰۲۴). در این رابطه، خو^۳ و همکاران (۲۰۲۳) نشان دادند افراد خودکارآمدی پندار سازگاری بیشتری با درد دارند، که این امر باعث افزایش تحمل آن‌ها می‌شود. لانگ کوی^۴ و همکاران (۲۰۲۳) نیز نشان دادند بیماران نجات‌یافته از سرطان که از سطوح بالای خودکارآمدی پنداری برخوردارند، قادر به کنترل افکارشان هستند و ثبات بیشتری نشان می‌دهند و این کنترل افکار ناخوشایند افزایش رشد پس‌آسیبی را پیش‌بینی می‌کند. در چارچوب تئوری یادگیری شناختی-اجتماعی، افراد با باورهای خودکارآمدی پنداری قوی نسبت به افرادی که باورهای ضعیفی دارند در انجام تکالیف، کوشش و پافشاری بیشتری از خود نشان می‌دهند و در نتیجه عملکرد آن‌ها در انجام تکلیف بهتر است و به اعتقاد بندورا^۵، خودکارآمدی پنداری تنها زمانی بر کارکرد تأثیر می‌گذارد که شخص مهارت‌های لازم را برای انجام کاری ویژه داشته باشد و برای انجام آن کار به‌اندازه کافی برانگیخته شود (عباس‌زاده، امانی و همکاران، ۱۴۰۲).

بسیاری از نظریه‌پردازان نیز بر این باورند که خودکارآمدی پنداری افراد بعد از یک تجربه موفقیت‌آمیز تغییر می‌کند. هر تجربه‌ای از موفقیت یا شکست، خودکارآمدی پنداری را تحت تأثیر قرار خواهد داد. همچنین، پژوهشگران معتقدند افزایش خودکارآمدی پنداری را می‌توان به عنوان پیامد رشد نیز در نظر گرفت، افرادی که رشد پس‌آسیبی را تجربه کرده‌اند، قدرت شخصی و سطوح بالایی از خودکارآمدی پنداری را نشان می‌دهند. این قدرت شخصی افراد را قادر می‌سازد تا احساس کنترل بیشتری بر موقعیت‌ها داشته باشند و به‌طور مؤثری با حوادث مقابله کنند (زارعی، جلالی و همکاران، ۱۴۰۲). در این زمینه جیان^۶ و همکاران (۲۰۲۳) طی پژوهشی نشان دادند که خودکارآمدی پنداری در رابطه بین علائم اختلال استرس پس از سانحه با رشد پس‌آسیبی در افراد بازمانده از بیماری کووید-۱۹ نقش تعدیل‌کننده داشته است. ماتلاسویچ^۷ و همکاران (۲۰۲۳) نیز در پژوهش خود دریافته‌اند که افراد دارای خودکارآمدی پنداری به‌طور مؤثرتری با چالش‌های زندگی روبه‌رو شده و با فشارهای روانی زندگی انطباق بهتر و بیشتری نشان می‌دهند و حتی در آینده تبدیل به افرادی با سازگاری روانی و اجتماعی بالا خواهند شد. با توجه به نتایج پژوهش‌های داخلی و خارجی

6. Jian
7. Matlasevych
8. Posttraumatic Growth Inventory (PGI)
9. Cognitive Flexibility Inventory (CFI)

1. self-efficacy
2. Zhang & Lin
3. Xu
4. Longcoy
5. Bandura

متخصصین و صاحب‌نظران مطلوب گزارش شده است. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه برابر با ۰/۷۷ محاسبه شد.

روش اجرا

بعد از تهیه ابزارها و کسب رضایت کتبی آگاهانه توسط افراد، برای شرکت در پژوهش و اطمینان حاصل کردن از این که اطلاعات آن‌ها محرمانه باقی ماند، پرسشنامه‌های پژوهش به صورت حضوری به آن‌ها ارائه گردید. لازم به ذکر است که به افراد نمونه توضیح داده شد که هزینه انجام این مطالعه بر عهده پژوهشگر بوده و شرکت در مطالعه برای آن‌ها هزینه‌ای ندارد.

یافته‌ها

برای تحلیل داده‌ها علاوه بر روش‌های آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار)، از آزمون‌های آمار پارامتریک، آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی با نرم‌افزار آماری SPSS26 استفاده شد. نتایج حاصل از اطلاعات دموگرافیک نشان داد که میانگین (و انحراف معیار) سن افراد نمونه برابر با ۱۵/۷۸ (و ۲/۶۴) سال است. با توجه به نتایج، ۶۴ درصد (۱۱۶ نفر) از افراد نمونه دختر و ۳۶ درصد (۶۴ نفر) پسر بودند و ۵۳ درصد (۹۶ نفر) تجربه خشونت فیزیکی، ۳۳ درصد (۵۹ نفر) تجربه خشونت روانی و ۱۴ درصد (۲۵ نفر) تجربه خشونت جنسی داشتند. یافته‌های توصیفی پژوهش در جدول شماره (۱) ارائه شده است. براساس نتایج جدول شماره (۱) بین نمره کل خودکارآمدپنداری با رشد پس آسیمی در افراد نمونه، همبستگی مثبت و معنی‌داری وجود دارد ($r=0/629$ و $p<0/05$). همچنین، نتایج نشان داد که بین نمره کل انعطاف‌پذیری شناختی با رشد پس آسیمی در افراد نمونه، همبستگی مثبت و معنی‌دار است ($r=0/589$ و $p<0/05$).

توانایی ایجاد چندین راه‌حل جایگزین برای موقعیت‌های سخت (ادراک گزینه‌های مختلف) است. نمره‌گذاری سؤال‌ها در طیف لیکرت ۷ درجه‌ای (کاملاً مخالفم=نمره ۱ تا کاملاً موافقم=نمره ۷) انجام می‌شود. سازندگان پرسشنامه، ضریب آلفای کرونباخ کل و زیرمقیاس‌های آن را در دامنه‌های ۰/۸۴ الی ۰/۹۱ گزارش کرده‌اند. همچنین، روایی همزمان این پرسشنامه را برابر با ۰/۳۹- و روایی همگرایی آن را برابر با ۰/۷۵ به دست آورده‌اند (نجفی قره‌حسنی و همکاران، ۱۳۹۹). در ایران نیز در پژوهش‌های متعددی ویژگی‌های روان‌سنجی این پرسشنامه تأیید شده است. احمدی و قربانی (۱۳۹۹) ضریب آلفای کرونباخ کل پرسشنامه و زیرمقیاس‌های آن را در دامنه‌های بین ۰/۶۴ تا ۰/۹۳ و جعفری (۱۳۹۹) ضریب آلفای کرونباخ کل ابزار را ۰/۸۸ گزارش کرده‌اند (خاورزمینی و حبیبی کلپور، ۱۴۰۱). در پژوهش حاضر نیز ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه برابر با ۰/۷۴ محاسبه شد.

پرسشنامه خودکارآمدپنداری عمومی^۱: در سال ۱۹۸۲ توسط شرر و مادوکس^۲ به منظور سنجش خودکارآمدی عمومی تدوین یافته است و دارای ۱۷ سؤال با ۳ زیرمقیاس گرایش به آغاز نمودن رفتار، تمایل به تکمیل رفتار و پافشاری کردن در صورت ناکامی است. نمره‌گذاری سؤال‌ها در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (گزینه کاملاً موافقم با نمره ۵ تا کاملاً مخالفم با نمره ۱) انجام می‌شود. در این ابزار سؤال‌های شماره ۱۷، ۱۶، ۱۴، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۷، ۶، ۵، ۴ و ۲ به صورت معکوس محاسبه و نمره‌گذاری می‌شوند. سازندگان ابزار ضریب آلفای کرونباخ کل ابزار را ۰/۷۹ گزارش کرده‌اند. همچنین، روایی همزمان این پرسشنامه را برابر با ۰/۱۷- و روایی همگرایی آن را برابر با ۰/۸۳ به دست آورده‌اند (بختیاری، موسوی‌نیا و همکاران، ۱۴۰۱). در پژوهش بختیاری و همکاران (۱۴۰۱) نیز پایایی این ابزار با استفاده از روش ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۲ و روایی محتوایی آن از طریق نظر

جدول ۱: آماره‌های توصیفی، نرمال بودن و ضرایب همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر پژوهش	میانگین	انحراف معیار	همبستگی پیرسون با رشد پس آسیمی
رشد پس آسیمی	۵۹/۳۴	۶/۱۱	-
ادراک کنترل‌پذیری	۲۳/۸۴	۳/۲۰	۰/۲۰۶**
ادراک توجیه رفتار	۲۵/۰۴	۱/۷۱	۰/۱۶۱**
ادراک گزینه‌های مختلف	۲۲/۷۸	۱/۶۵	۰/۴۰۸**
انعطاف‌پذیری شناختی-کل	۷۷/۶۶	۶/۵۶	۰/۵۸۹**
گرایش به آغاز نمودن رفتار	۲۴/۲۰	۳/۵۲	۰/۱۳۷**
تمایل به تکمیل رفتار	۱۷/۵۵	۱/۷۳	۰/۳۴۶**
مقاومت در برابر ناکامی	۲۳/۸۲	۳/۳۹	۰/۱۵۵**
خودکارآمدپنداری-کل	۶۵/۵۷	۸/۶۴	۰/۶۲۹**

** $p<0/05$

متغیرهای پژوهش در بازه (۲- تا ۲+) قرار دارد. بنابراین، توزیع تمامی متغیرهای پژوهش نرمال است. همچنین، نتایج نشان داد که آماره‌های دوربین-واتسون برای انعطاف‌پذیری شناختی، ۱/۸۰۳ و برای

قبل از تحلیل رگرسیون، ابتدا مفروضات آن بررسی و تأیید شد. براساس نتایج آزمون کلموگراف-اسمیرنوف، توزیع نمرات متغیرهای پژوهش با ۹۵ درصد اطمینان طبیعی است ($p<0/05$). مقدار چولگی و کشیدگی

نزدیک به صفر نیستند و در نتیجه مشکلی در تحلیل رگرسیون ایجاد نمی‌گردد. مقادیر مربوط به عامل تورم واریانس نیز نشان می‌دهد که هیچ کدام از شاخص‌ها بسیار بزرگ‌تر از ۱۰ نیستند و نزدیک به آن می‌باشند؛ در نتیجه مشکلی در استفاده از رگرسیون خطی وجود ندارد.

خودکارآمدپنداری، ۱/۹۰۲ و بین ۱/۵ الی ۲/۵ است، لذا مفروضه استقلال خطاها تأیید شده است (جدول شماره ۲). ضریب تحمل و تورم واریانس به منظور بررسی عدم هم‌خطی چندگانه محاسبه و نتایج در جدول شماره ۲ نشان داد که مقادیر تلورانس (ضریب تحمل) هیچ یک از ضریب تحمل‌ها

جدول ۲: بررسی نرمال بودن و عدم هم‌خطی چندگانه در متغیرهای پژوهش

متغیر پژوهش	آزمون کلموگراف-اسمیرنف		عدم هم‌خطی چندگانه		دوربین-واتسون (خودهمبستگی)
	آماره F	سطح معنی‌داری	ضریب تحمل	تورم واریانس	
ادراک کنترل‌پذیری	۰/۴۵۳	۰/۲۴۱	۰/۴۱۱	۱/۱۷۸	۱/۸۰۳
ادراک توجیه رفتار	۰/۳۱۲	۰/۱۶۷	۰/۲۶۸	۱/۳۱۰	
ادراک گزینه‌های مختلف	۱/۱۸۹	۰/۴۰۴	۰/۵۸۹	۲/۰۶۶	
انعطاف‌پذیری شناختی-کل	۱/۶۵۸	۰/۵۳۶	۱/۶۱۳	۴/۵۶۷	۱/۹۰۲
گرایش به آغاز نمودن رفتار	۱/۰۹۸	۰/۳۱۴	۱/۸۰۳	۱/۵۲۳	
تمایل به تکمیل رفتار	۰/۳۴۴	۰/۴۰۲	۱/۶۸۴	۴/۲۱۶	
مقاومت در برابر ناکامی	۰/۲۱۸	۰/۱۸۲	۱/۵۰۹	۲/۱۵۶	
خودکارآمدپنداری-کل	۱/۴۹۸	۰/۳۰۲	۱/۹۳۴	۳/۵۶۷	
رشد پس‌آسیبی	۰/۵۶۴	۰/۱۷۷	۱/۵۸۸	۱/۲۹۰	

جدول ۳: ضرایب رگرسیونی رشد پس‌آسیبی براساس انعطاف‌پذیری شناختی

متغیر پیش‌بین	B	خطای استاندارد	ضرایب استاندارد		سطح معنی‌داری
			β	t	
ثابت (Constant)	۴۳/۵۱۷	۱۶/۱۷۶	-	۱۱/۲۰۷	۰/۰۳۱
ادراک کنترل‌پذیری	۱/۵۹۹	۰/۱۲۶	۰/۱۷۴	۲/۵۱۴	۰/۰۱۸
ادراک توجیه رفتار	۱/۶۸۷	۰/۲۰۳	۰/۱۲۱	۵/۳۱۸	۰/۰۲۲
ادراک گزینه‌های مختلف	۰/۶۳۴	۰/۱۷۴	۰/۱۳۶	۳/۵۲۳	۰/۰۱۴

براساس ضریب تعیین تعدیل شده ۲۷ درصد از واریانس رشد پس‌آسیبی در افراد نمونه براساس نمرات انعطاف‌پذیری شناختی تبیین شد. در نهایت ضرایب رگرسیون به روش هم‌زمان نشان داد زیرمقیاس‌های خودکارآمدپنداری شامل گرایش به آغاز رفتار ($\beta=۰/۱۸۷$ و $p<۰/۰۵$) و پافشاری در برابر ناکامی ($\beta=۰/۲۰۸$ و $p<۰/۰۵$) می‌توانند تغییرات مربوط به رشد پس‌آسیبی را پیش‌بینی کنند (جدول شماره ۴)، و متغیرهای پیش‌بین با هم توان تبیین ۳۱ درصد از واریانس نمره رشد پس‌آسیبی در نوجوانان با تجربه خشونت خانگی را داشته‌اند.

براساس ضریب تعیین تعدیل شده ۲۷ درصد از واریانس رشد پس‌آسیبی در افراد نمونه براساس نمرات انعطاف‌پذیری شناختی تبیین شد. در نهایت ضرایب رگرسیون به روش هم‌زمان نشان داد زیرمقیاس‌های انعطاف‌پذیری شناختی شامل ادراک کنترل‌پذیری ($\beta=۰/۱۷۴$ و $p<۰/۰۵$)، ادراک توجیه رفتار ($\beta=۰/۱۲۱$ و $p<۰/۰۵$) و ادراک گزینه‌های مختلف ($\beta=۰/۱۳۶$ و $p<۰/۰۵$) می‌توانند تغییرات مربوط به رشد پس‌آسیبی را پیش‌بینی کنند (جدول شماره ۳). همچنین، براساس ضریب تعیین تعدیل شده ۳۲ درصد از واریانس رشد پس‌آسیبی در افراد نمونه براساس

جدول ۴: ضرایب رگرسیونی رشد پس‌آسیبی براساس خودکارآمدپنداری

متغیر پیش‌بین	B	خطای استاندارد	ضرایب استاندارد		سطح معنی‌داری
			β	t	
ثابت (Constant)	۳۸/۴۴۲	۱۷/۱۹۴	-	۱۲۳/۵۱۲	۰/۰۲۴
آغاز رفتار	۰/۷۹۸	۰/۲۰۱	۰/۱۶۳	۸/۶۳۴	۰/۰۱۳
تکمیل رفتار	۱/۴۶۳	۰/۳۱۶	۰/۱۸۷	۱۱/۷۹۲	۰/۰۱۹
پافشاری	۱/۴۷۵	۰/۲۴۴	۰/۲۰۸	۹/۳۰۶	۰/۰۱۵

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف پیش‌بینی رشد پس‌آسیبی در نوجوانان دارای تجربه خشونت خانگی براساس انعطاف‌پذیری شناختی و خودکارآمدنداری انجام شد. نتایج پژوهش نشان داد که بین رشد پس‌آسیبی در نوجوانان دارای تجربه خشونت خانگی با انعطاف‌پذیری شناختی همبستگی مثبت و معنی‌داری وجود داشته است و انعطاف‌پذیری شناختی توان تبیین تغییر نمره رشد پس‌آسیبی را داشته است. این یافته از پژوهش حاضر با نتایج پژوهش کلارک و همکاران (۲۰۲۴)، اوزوندلر-نل و همکاران (۲۰۲۳)، گالر و همکاران (۲۰۲۳) و نجفی قره‌حسینی و همکاران (۱۳۹۹) همسو است. نتایج پژوهش امیدبگی و همکاران (۱۴۰۰) مبنی بر نقش مثبت تاب‌آوری، سازگاری و انعطاف‌پذیری شناختی بر رشد پس‌آسیبی در مبتلایان به سرطان همسو با نتیجه پژوهش حاضر است. می‌توان این‌گونه استنباط کرد افرادی که انعطاف‌پذیری شناختی بالاتری دارند، بهتر می‌توانند در موقعیت‌های استرس‌زا، سبک مقابله‌ای مناسب را انتخاب کنند و در صورتی که نتوانند منبع استرس را تغییر دهند، انعطاف‌پذیر بوده و به گزینه‌های دیگر می‌اندیشند. آن‌ها سبک‌های مقابله‌ای سازگارانه را در مواجهه با استرس انتخاب می‌کنند، زیرا موقعیت‌های سخت را قابل کنترل درک می‌کنند. از سوی دیگر، افرادی که انعطاف‌پذیری کمتری دارند، سبک‌های مقابله‌ای ناسازگارانه را به کار می‌برند. انعطاف‌پذیری شناختی شامل دو فرایند متقابل وابسته به هم است که شامل پذیرش تجارب و رفتار مبتنی بر ارزش می‌شود. براین اساس افراد دارای انعطاف‌پذیری شناختی به جای این‌که از تجارب خود دوری کنند یا آن را کنترل کرده یا تغییر دهند، مایل‌اند با تجارب منفی خود روبه‌رو شوند. لذا افزایش انعطاف‌پذیری شناختی در افراد مواجه شده با آسیب، موجب بهبود خلق آن‌ها می‌شود. اگر فرد قادر باشد موقعیت‌های سخت را قابل درک و تحمل در نظر گرفته و در مواجهه با رویدادهای زندگی و رفتار افراد توانایی چندین توجیه جایگزین را دارا باشد، از ابتلا به آسیب‌های روانی رهایی یافته و در صورت ابتلا، آسان‌تر امکان بهبود، سازگاری و رشد می‌یابد.

دیگر نتایج پژوهش نشان داد که بین رشد پس‌آسیبی در نوجوانان دارای تجربه خشونت خانگی با خودکارآمدنداری همبستگی مثبت و معنی‌داری وجود داشته است و خودکارآمدنداری توان تبیین تغییر نمره رشد پس‌آسیبی را داشته است. نتیجه به‌دست‌آمده از پژوهش حاضر در راستا و همسو با نتیجه پژوهش لانگ‌کوی و همکاران (۲۰۲۳)، خو و همکاران (۲۰۲۳)، ماتلاسیویچ و همکاران (۲۰۲۳) و زارعی و همکاران (۱۴۰۲) است. از طرفی، عقیده جیان و همکاران (۲۰۲۳) نیز با یافته پژوهش حاضر همسو است، که نشان می‌دهد افراد خودکارآمدندار به دلیل کنترل و مدیریت بیشتر بر بحران‌ها، به طرز مؤثرتری بر پیشامدهای ناخوشایند غلبه می‌نمایند و آن‌ها را پشت سر می‌گذارند. لذا بدیهی به نظر می‌رسد اشخاصی که دارای خودکارآمدی بالایی هستند در موقعیت‌های تنش‌زا احساس درماندگی نمی‌کنند و افکار منفی را از خود دور می‌سازند و

بر شرایط بحرانی غلبه می‌کنند. از دیگر سو، می‌توان بیان داشت که یک بُعد خودکارآمدنداری باعث انجام اعمالی در فرد می‌شود که بتواند موقعیت تنش‌زا را مدیریت کند و بعد دیگر آن، فرد را در جهت مدیریت ذهنی هدایت کرده و شخص می‌تواند بر جنبه‌های مثبت آسیب تمرکز کرده و این امر دستیابی به رشد را ممکن می‌سازد.

با استناد به نظریه ارزش‌گذاری ارگانیزیسم^۱ (جوزه و لینلی^۲، ۲۰۰۸ به نقل از وایو، هولنگ^۳ و همکاران، ۲۰۲۳) می‌توان روندی که سازه مثبت خودکارآمدنداری منجر به رشد پس‌آسیبی می‌شود، را تبیین کرد. بر طبق این مدل، دو پیامد روان‌رنجوری یا استرس پس از سانحه و پیامد رشد پس‌آسیبی طی مواجهه با آسیب قابل پیش‌بینی خواهد بود و آنچه فرد را در مسیر رشد پس‌آسیبی قرار می‌دهد و باعث می‌شود فرد ساختارهای خود را در جهت مثبت برون‌سازی کند، خودکارآمدی است. خودکارآمدنداری با کم‌رنگ جلوه دادن اثرات منفی فشار روانی و تعدیل ناتوانی در شرایط ناگوار باعث مقابله موفق و انطباقی رشد یافته می‌شود و فرایند دستیابی به رشد پس‌آسیبی را فراهم می‌سازد. لذا اگر فرد بتواند نیازهای شایستگی فردی، پذیرش مثبت تغییر و تحمل و ارزیابی مجدد عاطفه منفی که از ویژگی‌های مرتبط با خودکارآمدنداری تلقی می‌شوند را به سطح رضایت‌مندی برساند، رشد پس از سانحه برایش امکان تحقق پیدا می‌کند.

این پژوهش نیز با محدودیت‌هایی روبه‌رو بوده است که بایستی در تعمیم نتایج لحاظ شود. پژوهش حاضر بر روی جمعیت نوجوان با تجربه خشونت خانگی شهر مشهد انجام پذیرفته است، لذا در تعمیم نتایج به گستره‌های زمانی و جغرافیایی دیگر و نیز کودکان و زنان با تجربه خشونت خانگی بایستی جوانب احتیاط رعایت گردد. از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر مربوط به شیوه گردآوری داده‌ها یا استفاده از پرسشنامه خودگزارش‌دهی و نمونه‌گیری با روش در دسترس می‌باشد. در مطالعات آتی پیشنهاد می‌شود تحقیقات مشابهی بر روی جمعیت‌های متفاوت صورت گیرد و نتایج در دو جنس مقایسه شود تا نتایج قابلیت تعمیم‌پذیری بیشتری داشته باشند و نتایج آن با مطالعه حاضر مقایسه گردد. پیشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های بعدی پژوهشگران از سایر روش‌های جمع‌آوری اطلاعات از جمله مصاحبه نیز استفاده کنند. طرح‌های طولی که نقش انعطاف‌پذیری شناختی و خودکارآمدنداری در گرایش‌های رفتاری و عاطفی متعدد از جمله رشد پس‌آسیبی در نوجوانان را ارزیابی می‌کند، ممکن است برای شناسایی عملکرد رفتاری-عاطفی و عوامل مؤثر بر رشد با وجود ناکامی افراد جامعه مفید باشد.

تقدیر و تشکر

نویسندگان مقاله حاضر مراتب سپاس و قدردانی خود را از مسئولین بهزیستی شهر مشهد که امکان اجرای این مطالعه را فراهم ساختند و همچنین، از تمامی نوجوانانی که با صبر به ابزارهای پژوهش پاسخ داده و در پژوهش مشارکت داشتند، ابراز می‌دارند.

تعارض منافع

نویسندگان مقاله تعارض منافع گزارشی نکردند.

منابع مالی

این مقاله بدون حمایت مالی بوده است.

ملاحظات اخلاقی

همکاری شرکت کنندگان در مطالعه داوطلبانه بود و رضایت آن‌ها اعلام شد. لازم به ذکر است که این مطالعه به صورت آزاد و تحت نظارت دو استاد انجام شده است و دسترسی به داده‌های اضافی در قالب پرسشنامه وجود دارد.

دسترسی به داده‌ها

داده‌های تحلیل شده در این مطالعه، به دلیل ماهیت حساس تجربیات شرکت کنندگان و تعهدات محرمانگی با سازمان بهزیستی مشهد، به صورت عمومی در دسترس نیستند. با این حال، این داده‌ها ممکن است با درخواست موجه و پس از کسب مجوز از مراجع ذی‌ربط، از نویسنده مسئول قابل دریافت باشند.

References

- Abaszadeh, H., Amani, M., & Rahimi Pordanjani, T. (2023). The Relationship between achievement goals and intelligence beliefs with academic self-efficacy: The Mediating role of parent's educational expectations. *Journal of Child Mental Health*, 10(1), 47-63. <http://childmentalhealth.ir/article-1-1305-fa.html>
- Aykaç, C., Direk, N., Kemik, K., & Alkm, T. (2024). Examination of post-traumatic growth, post-traumatic stress symptoms, and neurocognitive flexibility levels in individuals who have experienced a traffic accident. *Turkish Journal Clinical Psychiatry*, 27(1), 65-73. DOI: 10.5505/kpd.2024.53189
- Bakhtiari, R., Mousavi-Nia, S. M. J., Laghaei, M., & Arshadi, N. (2022). The Effect of proactive personality, cognitive abilities and emotional stability on subjective career success: The Mediating role of self-efficacy among female managers of governmental organizations. *Knowledge & Research in Applied Psychology*, 23(3), 146-58. (In Persian) DOI: 10.30486/jrsp.2020.1897109.2412
- Clark, C. A., Hatton-Bowers, H., Akhavein, K., Rasby, S., & Parra, G. R. (2024). Growing through adversity: The Relation of early childhood educator post-traumatic growth to young children's executive function. *Frontiers in Psychology*, 15, 1272294. DOI.org/10.3389/fpsyg.2024.1272294
- Capaldi, J. M., Shabani, J., Finster, L. B., Asher, A., Wertheimer, J. C., Zebrack, B. J., & et al. (2024). Post-traumatic stress symptoms, post-traumatic stress disorder, and post-traumatic growth among cancer survivors: A Systematic scoping review of interventions. *Health Psychology Review*, 18(1), 41-74. DOI.org/10.1080/17437199.2022.2162947
- De Silva, B., Dharmasiri, K., & Dissanayake, D. (2023). The Cultural and societal factors contributing to domestic violence in Asia. *GNOSI: An Interdisciplinary Journal of Human Theory and Praxis*, 6(2), 1-6. <https://gnosijournal.com/index.php/gnosi/article/view/229>
- Güler, K., Demir, Z. G., & Yurtseven, C. S. (2023). Investigation of the relationship between childhood traumas, psychological resilience, cognitive flexibility and emotion regulation skills in adults. *The European Research Journal*, 10(2), 166-77. DOI: org/10.18621/eurj.1279884
- Haghighi, M. S., & Faizi, I. (2023). Description of domestic violence in the Iranian family. *Research of Deviance and Social Problems*, 6(2), 1- 31. (In Persian) <https://risi.ihss.ac.ir/en/Article/41656>
- Haktanir, A., Stephen Lenz, A., & Furkan Kurnaz, M. (2024). Reliability generalization meta-analysis of the child PTSD symptom scale for DSM-5 (CPSS-5). *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 1(13), 186-98. DOI.org/10.1080/07481756.2024.2318552
- Javaheri, A., Esmaily, A., & Vakili, M. (2022). The Relationship between post traumatic growth and the meaning of life in COVID-19 survivors: The Mediating role of spiritual wellbeing. *Rooyesh-e Ravanshenasi Journal*, 10(11), 87-98. (In Persian) <http://frooyesh.ir/article-1-3065-fa.html>
- Jian, Y., Hu, T., Zong, Y., & Tang, W. (2023). Relationship between post-traumatic disorder and posttraumatic growth in COVID-19 home-confined adolescents: The moderating role of self-efficacy. *Current Psychology*, 42(20), 17444-453. <https://doi.org/10.1007/s12144-021-02515-8>
- Khavar-Zamini, P., & Habibi-Kaleybar, R. (2022). Predicting academic buoyancy based on cognitive flexibility and academic self-concept of high school students. *Rooyesh-e Ravanshenasi Journal*, 11(4), 157-68. (In Persian) <http://frooyesh.ir/article-1-3518-fa.html>
- Kourtis, A., Stavridou, A., Panagouli, E., Psaltopoulou, T., Spiliopoulou, C., Tsolia, M., & et al. (2023). Domestic violence during the COVID-19 pandemic: A Systematic review. *Trauma, violence, & abuse*, 24(2), 719-45. DOI.org/10.1177/15248380211038690
- Longcoy, L. T. H., Wu, W. W., Wei, C. J., & Doorenbos, A. Z. (2023). Examining the role of resilience, posttraumatic growth, and quality of life in women with breast cancer: A Serial multiple mediator model approach. *Seminars in Oncology Nursing*, 39(4), 151441. <https://doi.org/10.1016/j.soncn.2023.151441>
- Matlasevych, O., Balashov, E., & Kotovska, Y. (2023). Emotive and metacognitive processes in post-traumatic growth of university students. *East European Journal of Psycholinguistics*, 10(2), 91-110. DOI.org/10.29038/eejpl.2023.10.2.mat
- McLeod, D. A., Ozturk, B., Butler-King, R. L., & Peek, H. (2024). Male survivors of domestic violence, challenges in cultural response, and impact on identity and help-seeking behaviors: A Systematic review. *Trauma, Violence, & Abuse*, 25(2), 1397-1410. DOI.org/10.1177/15248380231177318
- Nikulina, V., & Brumbaugh, C. C. (2024). Posttraumatic stress disorder and domestic violence. In *Encyclopedia of Domestic Violence* (pp. 1-11). Cham: Springer International Publishing. https://com/rwe/10.1007/978-3-030-85493-5_1377-1
- Najafi Gharehasani, E., Yazdanbakhsh, K., & Moment, K. (2020). Predicting vicarious post traumatic growth based on cognitive flexibility and cognitive reappraisal in nurses providing services to Kermanshah earthquake victims. *Journal of Health and Care*, 22(1), 17-24. (In Persian) <http://hcjournal.arums.ac.ir/article-1-1197-fa.html>
- Omidbeygi, M., Hatami, M., Hassanabadi, H., & Vaezi, A. (2021). Modeling of post traumatic growth based on acceptance and commitment therapy: Mediating role of resilience and adjustment. *Alborz University Medical Journa*, 10(3), 305-16. (In Persian) <http://aums.abzums.ac.ir/article-1-1365-en.html>
- Omrani, S. A., Moayedi Mehr, M., Khorrami, S. H., & Alipanahi, B. (2022). The Role of sense of coherence, mental flexibility and affective control in explaining post-traumatic growth in improved patients with coronavirus disease. *Rooyesh-e Ravanshenasi Journal*, 11(9), 211-20. (In Persian) <http://frooyesh.ir/article-1-4075-fa.html>
- Özönder Ünal, I., Ünal, C., Duymaz, T., & Ordu, C. (2023). The relationship between psychological flexibility, self-compassion, and posttraumatic growth in cancer patients in the COVID-19 pandemic. *Supportive Care in Cancer*, 31(7), 428. doi.org/10.1007/s00520-023-07891-4

- Pięta-Lendzion, M., Rzeszutek, M., Tsukayama, E., Blackie, L. E., & Gruszczyńska, E. (2024). Daily emotional dynamics and changes in posttraumatic growth and posttraumatic depreciation among people living with HIV. *Journal of Psychosomatic Research*, *176*, 111552. DOI.org/10.1016/j.jpsychores.2023.111552
- Schucan Bird, K., Stokes, N., Rivas, C., Tomlinson, M., Delve, M., Gordon, L., & et al. (2024). Training informal supporters to improve responses to victim-survivors of domestic violence and abuse: a systematic review. *Trauma, Violence, & Abuse*, *25*(2), 1568-84. DOI.org/10.1177/15248380231189191
- Wu, L., Huang, Y., Gao, Y., Chen, Q., & McLaren, H. (2023). Domestic violence survivors who became anti-domestic violence volunteers: A qualitative study in China. *The British Journal of Social Work*, *53*(4), 2157-75. DOI.org/10.1093/bjsw/bcac186
- Xu, Y., Yang, G., Liu, L., & Wu, X. (2023). The influence of deliberate rumination on the post-traumatic growth of college students during the COVID-19 pandemic and the moderating role of self-efficacy. *Frontiers in Public Health*, *11*, 1043402. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2023.1043402>
- Yılmaz-Karaman, İ. G., Yastıbaş-Kaçar, C., & Ece Ince, F. (2023). Posttraumatic growth levels of healthcare workers in two periods with different intensities of COVID-19 pandemic. *PsyCh Journal*, *12*(2), 297-306. <https://doi.org/10.1002/pchj.599>
- Zhang, J., Lin, X., Zhou, S., Ye, B., Zhang, Y., & Xiong, H. (2024). Social support and parenting self-efficacy in parents of children with ASD: The mediating role of post-traumatic growth and the moderating role of self-esteem. *Current Psychology*, *43*(10), 9025-40. DOI:10.1007/s12144-023-05031-z
- Zarei, S., Jalali, M. S., & Fooladvand, KH. (2023). The Mediating role of resilience in the relationship between self-efficacy and post-traumatic growth among nurses during the COVID-19 pandemic. *Quarterly Journal of Psychological Studies*, *19*(3), 89-104. (In Persian) DOI: 10.22051/psy.2023.43659.2784